

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा (५) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको
(स्वतः प्रकाशन)

आ. व. २०८०/८१

दोस्रो त्रैमासिक (कार्तिक-पुस) को मन्त्रालय सम्बद्ध अघावधिक
सूचना विवरण

नेपाल सरकार

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

फोन: ०१-४२०००८२, [इमेल: info@mowcsc.gov.np](mailto:info@mowcsc.gov.np)

२०८० माघ

विषयसूची

क्र.स. विवरण

- क. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति
- ख. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार
- ग. मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण
- घ. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा
- ङ. सेवा प्रदान गर्ने मन्त्रालयका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी
- च. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि
- छ. निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी
- ज. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी
- झ. सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरूको विवरण
- ञ. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद
- ट. ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिका, आदेश, कार्यविधि र मापदण्ड

क. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति:

महिला, बालबालिका, वृद्ध र अनाथहरूको सशक्तीकरण एवं कल्याणसम्बन्धी कार्य गर्न आवश्यक राष्ट्रिय नीति, योजना र कार्यक्रम तयार गरी सम्बन्धित सबै निकायसँग समन्वय राखी कार्यान्वयन गराउने मुख्य कार्य जिम्मेवारीसहित तत्कालीन शिक्षा तथा समाजकल्याण मन्त्रालयमा रहेको समाजकल्याणको कार्यक्षेत्रसमेत सम्पादन गर्ने गरी वि.सं.२०५२ साल असोज ६ गते महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। वि.सं. २०५७ मा बालबालिका थप भई मन्त्रालयको नाम महिला, बालबालिका तथा समाजकल्याण मन्त्रालय रहेको छ। यसैगरी २०७४ सालमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय नाम रहन गएको छ। यस मन्त्रालय अन्तर्गत निम्न निकायहरू पर्दछन् :

- राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्, पुल्चोक, ललितपुर,
- पशुपति वृद्धाश्रम, काठमाडौं
- बाल सुधार गृह, रुपन्देही
- बाल सुधार गृह, पर्सा
- बाल सुधार गृह, डोटी
- बाल सुधार गृह, मकवानपुर
- बाल सुधार गृह, नौवस्ता, बाँके

साथै समाज कल्याण परिषद् तथा राष्ट्रिय महिला आयोगको सम्पर्क निकायको रूपमा समेत मन्त्रालय रही आएको छ।

ख. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार:

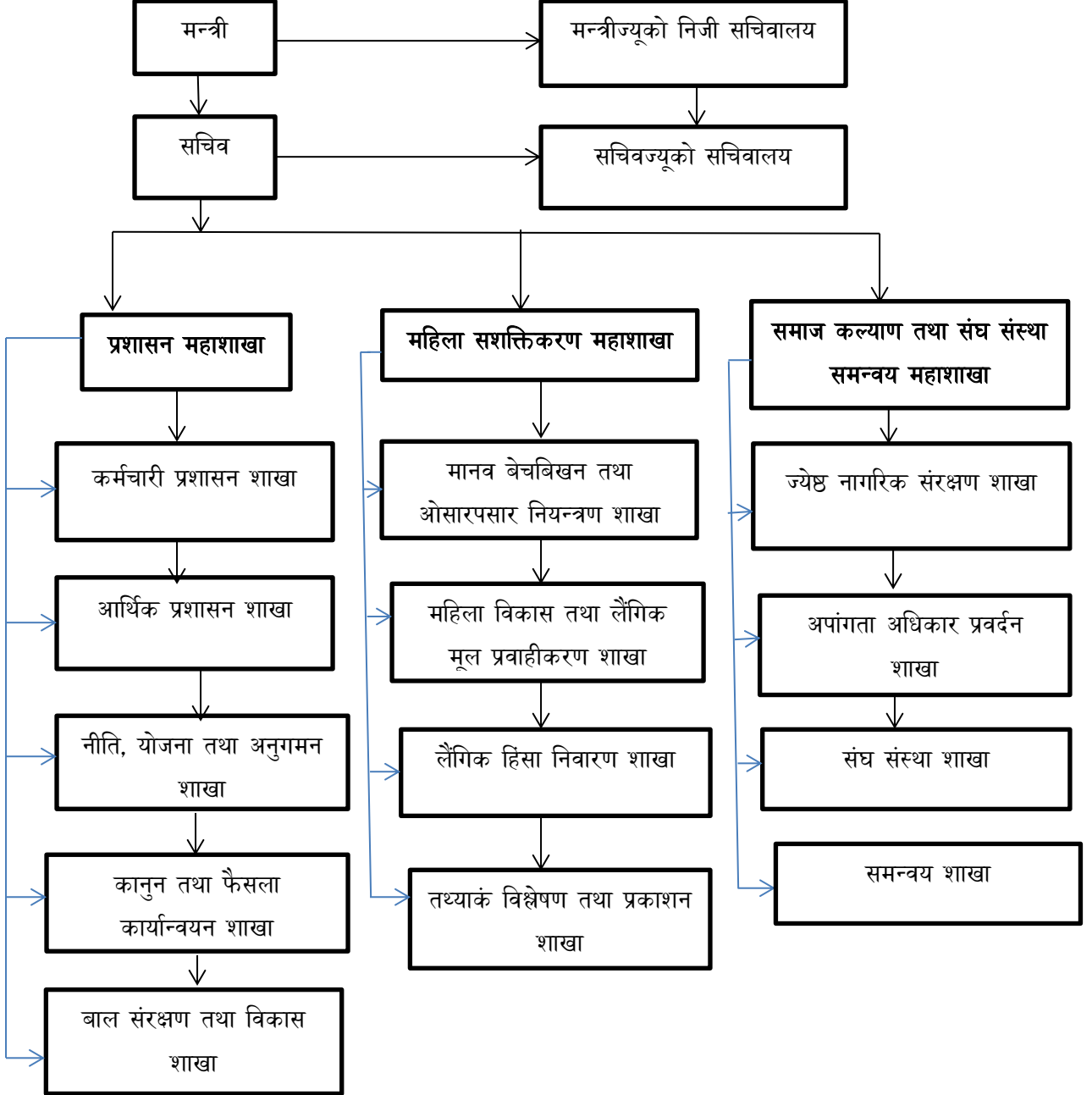
नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ:-

१. महिला हक एवं सशक्तीकरण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
२. अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री
३. महिला हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण
४. ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी
५. महिला सशक्तीकरण तथा लैंगिक समानताका विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान
६. लैंगिक हिंसा सम्बन्धी निरोधात्मक र पुनर्स्थापना सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
७. बालबालिका, बालकल्याण, उदार पुनर्स्थापना र वृद्धाश्रम सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
८. गैरसरकारी संस्था सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड, नियमन र अनुगमन
९. राष्ट्रिय महिला आयोग
१०. समाज कल्याण परिषद्
११. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था सन्धि, सम्झौता अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय
१२. मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन ।

ग. मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण:-

१.संगठन संरचना

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको संरचना

२. कर्मचारी विवरण

सि.नं.	पदको नाम	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	उपसमूह	मौजुदा दरबन्दी	खुद कायम	कैफियत
१	सचिव	विशिष्ट श्रेणी	प्रशासन			१	१	
२	सह सचिव	रा.प. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		३	३	
३	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		८	८	
४	प्रमुख म.वि.अ.	रा.प. द्वितीय श्रेणी	विविध			२	३	
५	निर्देशक	रा.प. द्वितीय श्रेणी	ने.आ.यो. तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क		१	१	
६	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	प्रशासन	लेखा		१	१	
७	उप सचिव	रा.प. द्वितीय श्रेणी	न्याय	कानून		१	१	
८	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		१२	१२	
९	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	न्याय	कानून		१	१	
१०	म.वि.अ.	रा.प. तृतीय श्रेणी	विविध			७	९	
११	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय श्रेणी	प्रशासन	लेखा		१	१	
१२	क.ई.	रा.प. तृतीय श्रेणी	विविध			१	१	
१३	नायब सुब्बा	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		१०	१०	
१४	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	विविध			४	४	
१५	म.वि.नि.	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	विविध			६	९	
१६	लेखापाल	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	लेखा		१	१	
१७	टा.ना.सु.	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		३	३	
१८	पुस्ताकालय सहायक	रा.प. अनं. प्रथम श्रेणी	शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान		१	१	
१९	स.म.वि.नि.	रा.प. अनं. द्वितीय श्रेणी	विविध			०	१	
२०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	प्रशासन	सा.प्र.		१४	१४	
२१	ह.स.चा.	श्रेणी विहीन	इन्जिनियरिङ	मेकानिकल	ज.मे.	८	८	
कुल जम्मा						८६	९३	

३. कार्य विवरण

प्रशासन महाशाखा:-

- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र सम्बन्धी विद्यमान नीति तथा योजना तयारीको समन्वय, बाल संरक्षण तथा विकास सम्बन्धी कार्य र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट संचालन हुने आयोजना/कार्यक्रमहरूको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य, संचालित कार्यक्रमहरू तथा निकायहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सूचना एवं तथ्यांक अद्यावधिक एवं प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- आन्तरिक प्रशासन र कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू,
- निजामती सेवा ऐन, नियमावली अनुसार कर्मचारीहरूलाई दिइने सुविधा, पुरस्कार र विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरूको अध्ययन तथा अनुसन्धान,
- मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरवन्दी, कर्मचारीको कार्य विवरण तयार गर्ने तथा अद्यावधिक गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी छात्रवृत्ति एवं वैदेशिक भ्रमणका लागि संभाव्य उम्मेदवारको सूची तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू,
- बेरुजुको लगत अद्यावधिक गर्ने, गर्न लगाउने तथा फछ्यौट सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको वेवसाइट अद्यावधिक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूमा शुरु नियुक्तिको कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको प्रगति विवरण र प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विषय क्षेत्रसंग सम्बन्धित सेवा, समूह र उपसमूहको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय मातहतका संस्थान, प्राधिकरण, समिति, परिषद्, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिका पदाधिकारी नियुक्ति एवं कारवाही सम्बन्धी समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विषय क्षेत्रसंग सम्बन्धित सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको समन्वय तथा नियमन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको भौतिक सम्पतिको सुरक्षा, मर्मत संभार आदि कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरू।

अ. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कर्मचारीहरूलाई आन्तरिक तथा बाह्य तालिममा मनोनयन सम्बन्धी आवश्यक कार्यहरू,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरूको नियुक्ति, काज ,बढुवा, विदा ,प्रोत्साहन, पुरस्कार र विभागीय कारवाही सम्बन्धी कार्यहरू,
- मन्त्रालयसंग सम्बन्धित पदहरूको सिर्जना एवं पूर्तिका लागि आवश्यक प्रारम्भिक कार्यहरू
- कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक राख्ने सम्बन्धी कार्य,

- प्रशासन शाखासंग सम्बन्धित मन्त्रिपरिषदमा पठाउनु पर्ने प्रस्ताव तयार गर्ने कार्य,
- मन्त्रालयको भौतिक साधनहरूको सुरक्षा पालोपहरा, मर्मत सम्भार, सवारी साधनको खटन पटन, क्यान्टिन व्यवस्थापन, सम्पत्ति संरक्षण, सरसफाई र स्टोर व्यवस्थापन आदी ,
- छात्रवृत्ति ,तालिम, अवलोकन भ्रमण ईत्यादि सम्बन्धमा मनोनयनको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- जनसम्पर्क, दर्ता चलानी सम्बन्धि कार्यलाई सुव्यवस्थित बनाउने,
- मन्त्रालयमा परेका उजुरीहरूको कारबाही सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरबन्दी र कर्मचारीको कार्य विवरण तयार गर्ने तथा अध्यावधिक गर्ने,
- स्वदेशी तथा विदेशी छात्रवृत्तिमा अध्ययन भ्रमण एवं शैक्षिक भ्रमणका लागि सम्भाव्य उम्मेदवारको सूची तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय अन्तर्गत स्वीकृति लिई काम गर्न आउने विदेशी देशीय प्रतिनिधिहरूको कार्य सहमति र भिसा सिफारिस सम्बन्धी कार्य (संघसंस्था समन्वय शाखामा परेका अधिकार बाहेक),
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,
- मन्त्रालयको अन्य प्रशासनिक कार्यहरू,

आ. आर्थिक प्रशासन शाखा

- वार्षिक बजेट तर्जुमामा सहयोग र सहकार्य,
- स्वीकृत बजेट कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउन आवश्यक कार्य,
- आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३२(३) अनुसार बजेट निकासामा माग,
- मन्त्रालयको स्वीकृत दरबन्दी भित्र रही कार्यरत कर्मचारीहरूको तलवी प्रतिवेदन स्वीकृत र सोही अनुसार भुक्तानी,
- नियमानुसार खर्च लेखे,पेश गर्ने ,
- मन्त्रालयबाट मातहतका निकायमा दिने बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी तयार गर्ने,
- विनियोजन, राजस्व, धरौटी, विविध तर्फ खर्चको श्रेस्ताहरू दुरुस्त राखी मासिक रूपमा सम्बन्धित निकायमा खर्चको फाँटबारी पठाउने र वार्षिक रूपमा आर्थिक विवरण तयार गरी को.ले.नि.का.बाट प्रमाणित गराउने, सम्बन्धी कार्य,

- लेखा परीक्षण गराउने र लेखा परीक्षणबाट औल्यइएको बेरुजु फछ्यौँटको लागि प्रमाण जुटाई सम्परीक्षणका लागि पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मातहतका निकायहरुको वार्षिक आय व्ययको हिसाव एकिकृत गरी केन्द्रीय आर्थिक विवरण तयार गरी म.ले.नि.का. र म.ले.प. पठाउने सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आर्थिक प्रशासनको राय माग भई आएका फाइलहरुमा राय पेश गर्ने ,
- राजस्व धरौटीको विवरण तयार गर्ने र सम्बन्धित निकायहरुमा पठाउने व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयमा आवश्यक खरिद हुने सामग्रीको अनुगमन गरी (खर्च भएर जाने/ नजाने) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सार्वजनिक लेखामानमा आधारित प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखा अन्तर्गतका स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको बजेटको विनियोजन तथा कार्यान्वयन दक्षता बढाउने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

इ. नीति, योजना, तथा अनुगमन शाखा

- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरू सम्बन्धी नीति, आवधिक योजना तथा कार्यक्रमहरू बारे शुरू कारवाही तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारको स्वीकृत नीति अनुरूप प्राप्त बजेट सिलिङ्ग भित्र रही वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा मध्यकालीन, पूँजीगत तर्फको कार्यक्रम संशोधन र रकमान्तर सम्बन्धी कार्य,
- स्वीकृत कार्यक्रममा संशोधन सम्बन्धमा माग भएको विषयमा राय दिने सम्बन्धी कार्य,
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा आवधिक रूपमा माग भए बमोजिम पठाउनुपर्ने विवरण उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- नीति, योजना तथा कार्यक्रम शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- आवधिक प्रगति समिक्षा बैठक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयस्तर विकास समस्या समाधान समितिको बैठक तथा प्रतिवेदन तयार सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको काम सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

ई. बाल संरक्षण तथा विकास शाखा

- बालबालिका सम्बन्धी कानूनको अवधारणा पत्र र मापदण्ड तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखासंग सम्बन्धित नीति, योजना तथा कार्यक्रम तयारीको शुरू कारवाही तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- शाखासंग सम्बन्धित स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी गैरसरकारी क्षेत्रका संस्थाहरूसँग समन्वय गरी बालबालिकाको हक अधिकारको विषयसंग सम्बन्धित सवालहरूमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- बालबालिका सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तरराष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल पक्ष भएका बालबालिकासंग सम्बन्धित अन्तरराष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्व कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरूको समन्वय र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,

- जोखिममा रहेको बालबालिकाको उद्धार,पुनर्स्थापना र संरक्षण सम्बन्धी कार्य ,
- बालगृह,बाल सुधार गृह सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड तयार गर्न शुरु कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

उ. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने विषयहरूमा आवश्यकताका आधारमा सम्बन्धित ऐन तथा नियमहरूको मस्यौदा तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको कायक्षेत्रभित्र पर्ने विषयमा नीति, कार्यविधि निर्माण सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयमा सम्बन्धित निर्णयकर्तालाई आवश्यक परेका कानूनी विषयमा राय, सल्लाह उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय पक्ष वा विपक्ष भएका मुद्दा मामिला सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको विरुद्ध परेको रिट निवेदनमा भएका आदेशानुसार लिखित जवाफ तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको नामबाट नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गराउनु पर्ने सूचनाहरू प्रकाशन गराउने सम्बन्धमा आवश्यक कार्य,
- शाखाको स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा कार्य प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रमा भएका फैसलाहरूको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

समाज कल्याण तथा संघसंस्था समन्वय महाशाखा

- अपांगता अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य, ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण सम्बन्धी कार्य, संघसंस्था समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
- ज्येष्ठ नागरिक ,अपांगता भएका व्यक्तिहरु र समाज कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- समाज कल्याण परिषद्का पदाधिकारीहरुको नियुक्ति र कारबाहीबाहेक अन्य समन्वय र संस्थाको कारबाही सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत परेका राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तरदेशीय धर्मपुत्र, धर्मपुत्री सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने गराउने सम्बन्धी कार्य ।
- संघसंस्था दर्ता सम्बन्धमा मन्त्रालयको राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य ,
- विभिन्न संघसंस्थाहरुले उपहारमा ल्याएका सामानहरुको आयात इजाजत, भन्सार महसुल तथा मूल्यअभिवृद्धि कर छुटको लागि मन्त्रालयको तर्फबाट सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- नेपालमा काम गर्ने अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थामा कार्यरत विदेशी प्रतिनिधि ,परामर्शदाताहरु तथा स्वयंसेवक एवं तिनको परिवारका सदस्य समेतलाई कार्य सहमति तथा प्रवेश आज्ञाको लागि मन्त्रालयको तर्फबाट सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- जोखिममा रहेका बालबालिका अपांगता भएका व्यक्ति तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुमा कानूनद्वारा स्थापित कोषहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा बिनियोजित बजेटको अधिनमा रही खर्चको बाँडफाँड स्वीकृत गर्ने ,खर्च गर्ने निर्णय गर्ने र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने एवं अनुगमन गर्ने कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरु,

अ. संघ संस्था समन्वय शाखा

- शाखासँग सम्बन्धित नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य
- अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु सम्बन्धी नीति, मापदण्ड कानून पालनाको अनुगमन सम्बन्धी
- समाज कल्याण परिषद्का पदाधिकारी नियुक्ति र कारबाही बाहेक अन्य समन्वय र संस्थाको कारबाही सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका साधारण तथा परियोजना प्रस्तावहरु सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- सहजीकरण समितिको सचिवालयको कार्य,

- सहजीकरण समितिका संयोजकको निर्देशनमा समितिको बैठक सञ्चनियको अभिलेख राख्ने सम्बन्धी ,कार्य
- अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका स्वीकृत सम्झौता अनुसार त्यस्ता संस्थामा काम गर्न आउने विदेशी देशीय प्रतिनिधि, परामर्शदाता र स्वयंसेवकहरूको कार्य सहमति र भिसा सिफारिश सम्बन्धी कार्य,
- संस्थाहरूले प्राप्त गर्ने सामाग्रीमा भन्सार, कर छुट तथा आयात इजाजत सम्बन्धी सिफारिस कार्य,
- नयाँ संस्था दर्ता गर्दा राय माग भएकोमा पेश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

आ. ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा

- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी कानून, मापदण्ड निर्माण नियम र अनुगमन सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति,योजना र कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य
- ज्येष्ठ नागरिकसंग सम्बन्धित विषयहरूको अध्ययन, अनुसन्धान, समन्वय तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तरराष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य,
- ज्येष्ठ नागरिकहरूको हकहित र सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था सम्बन्धमा अन्य सम्बद्ध निकायहरूसंग समन्वय,
- ज्येष्ठ नागरिक कल्याण समिति सम्बन्धी कार्य,
- जोखिममा रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरूको संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन सम्बन्धी कार्य ,
- शाखाको प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- ज्येष्ठ नागरिक आश्रय स्थलहरू सम्बन्धी नीति,कानून र मापदण्ड तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य ,
- ज्येष्ठ नागरिकको जीवनयापनलाई सहज बनाउन ज्येष्ठ नागरिक मिलनकेन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारका कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारका कार्य,

इ. अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी कानून, मापदण्ड नियमन र अनुगमन सम्बन्धी कार्य
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी नीति, योजना र कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य ,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुसंग सम्बन्धित विषयहरुको अध्ययन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि महासन्धीहरुको प्रतिबद्धता, सम्झौता अनुसारका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन एवं सम्पर्क, समन्वय र प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता राष्ट्रिय निर्देशन समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको हकहित र सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था सम्बन्धमा अन्य सम्बद्ध निकायहरुसंग समन्वय गर्ने कार्य,
- जोखिममा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन सम्बन्धी कार्य ,
- शाखाको प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखासँग सम्बन्धित विषयहरुमा विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त पत्रको जवाफदेहिता तथा पत्राचार सम्बन्धी कार्य,
- समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम सम्बन्धी (CBR) अतिअसक्त भएकाहरुको लागि आवासीय पुनर्स्थापना केन्द्र सम्बन्धी कार्य,
- सशर्त अनुदान दिएका अपाङ्गतासँग सम्बन्धित संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयसहकार्य र अनुगमन सम्बन्धी , कार्य
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारका कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारका कार्य,

महिला सशक्तिकरण महाशाखा

- महिला विकास, महिला हक एवं सशक्तिकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण, लैंगिक समानता सम्बन्धी नीति, कार्यक्रम तर्जुमा, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- महिला हिंसा , मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरुको अध्ययन तथा अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,

- लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी निरोधात्मक कार्य गर्न संघसंस्थासँग सन्धिसम्पर्क र , अभिसन्धि , सम्झौता , , समन्वय सम्बन्धि कार्य
- राष्ट्रिय महिला आयोगको सम्पर्क विन्दुको रूपमा कार्य,
- महाशाखाको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयका तथ्यांक संकलन र त्यस्ता तथ्यांकहरूलाई अद्यावधिक सम्बन्धी कार्य,
- महिला हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट पीडित तथा प्रभावितहरूको उद्धार तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखाको कार्य क्षेत्र अन्तर्गत विनियोजित बजेटको अधिनमा रही वार्षिक कार्यक्रम तोकिएको अवधि भित्र सम्पन्न गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- महाशाखा अन्तर्गत रहेका विषयहरूमा कानूनद्वारा स्थापित कोषहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- लैंगिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा सहजकर्ता, समन्वयकर्ता सम्पर्क सूत्रको कार्य ,
- महिलाहरूको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण सम्बन्धी आयोजना सञ्चालनको लागि समन्वय र सहकार्य ,
- पुनर्स्थापना केन्द्रको संचालनमा समन्वय र सहजीकरण तथा अनुगमन,
- राष्ट्रिय लैंगिक सम्पर्क विन्दुको रूपमा कार्य,
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरू,

अ. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा

- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्ध आवश्यक नीति, योजना, कानून तथा कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन,
- विदेशमा अलपत्र परेका पीडितको उद्धार गर्ने तथा निजको सहमतिमा स्वदेश फर्काउने सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम र कार्यविधि तर्जुमा,
- नेपाल पक्ष भएका मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्वहरू कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरूको समन्वय र अनुगमन एवं सोको आवधिक प्रतिवेदन तयारीको सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण जिल्ला , स्थानीय समितिहरूको काम कारवाहीको समन्वय तथा अनुगमन गर्न सघाउ पुर्याउने सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचबिखन नियन्त्रणसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण राष्ट्रिय समितिको सचिवालयका रूपमा काम गर्ने,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- मानव बेचबिखन पीडित प्रभावितको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको व्यवस्थापनसहजीकरण , समन्वय , र अनुगमन सम्बन्धीकार्य,

- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी राष्ट्रिय प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

आ. महिला विकास तथा लैंगिक मूलप्रवाहीकरण शाखा

- महिला हक, महिला सशक्तीकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण र लैंगिक समानता सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, ऐन, नियम, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन,
- महिला उपर हुने सबै प्रकारका भेदभाव विरुद्धको महासन्धि र बेइजिङ्ग घोषणा पत्र सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा सहयोग,
- नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका महिलाको हक अधिकारसंग सम्बन्धित अन्तरराष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सन्धि सम्झौता अन्तर्गतका दायित्वहरू कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यहरूको समन्वय र अनुगमन,
- महिला सशक्तीकरण र लैंगिक समानताको लागि विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी तथा विकासका साझेदार निकायहरू बीच समन्वय तथा सहकार्य,
- महिला सशक्तीकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण र लैंगिक समानता सम्बन्धी कार्यक्रमको राष्ट्रिय सम्पर्क विन्दुको कार्य,
- महिला उत्थान तथा सशक्तीकरणका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन एवम अनुगमन गर्न सहयोग,
- महिला सशक्तीकरण, लैंगिक मूलप्रवाहीकरण र लैंगिक समानता सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति नियम तथा कानूनी अवस्थाबारे सरोकार पक्षहरूलाई सूचना प्रवाह,
- महिला अधिकार सुनिश्चितता तथा मूल प्रवाहीकरणका लागि विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सहयोग तथा समन्वय गर्ने,
- शाखाका प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- सामाजिक, आर्थिक तथा राजनीतिक क्षेत्रका महिला सहभागिता अभिवृद्धि गर्न नेतृत्व विकास सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्न समन्वय तथा सहकार्य,
- महिला सशक्तीकरण तथा लैंगिक समानताका विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने,
- लैंगिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा सहजकर्ता, समन्वयकर्ता र सम्पर्क सूत्रको कार्य,
- महिलाहरूको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तीकरण सम्बन्धी आयोजना सञ्चालनको लागि समन्वय र सहकार्य,
- लैंगिक सम्पर्क व्यक्ति सम्बन्धी सम्पर्क शाखाको रूपमा कार्य गर्ने,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य गर्ने,

- एकल महिलाको हक हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ,
- दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि आवश्यक कार्यक्रम गर्ने,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

इ. लैंगिक हिंसा निवारण शाखा

- लैंगिक हिंसा निवारणसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा योजना कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
- लैंगिक हिंसा सम्बन्धी निरोधात्मक र पुनर्स्थापना सम्बन्धी कानून र मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन,
- लैंगिक हिंसा, मानव वेचविखन, कुरीतीजन्य हिंसा लगायतका विभिन्न प्रकारका हिंसाबाट पीडित तथा प्रभावितको उद्धार पुनर्स्थापना र संरक्षण सम्बन्धी कार्यको समन्वय र सहकार्य,
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको दिवस मनाउन समन्वय र सहकार्य,
- शाखाको प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी कार्यक्रमको केन्द्रविन्दुको रूपमा राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय संस्थासँग समन्वय एवं सहयोग,
- महिला हिंसा विरुद्ध नीति निर्माण तथा कार्यान्वयनमा सहयोग तथा समन्वय गर्ने,
- लैंगिक हिंसा नियन्त्रणसँग सम्बन्धित सरकारी तथा गैरसरकारी निकायसँग समन्वय र सहकार्य,
- अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा नेपाल सरकारले गरेको प्रतिबद्धता अनुरूप पेश गर्नुपर्ने प्रगति, आवधिक प्रतिवेदन तयारी एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,
- तथ्यांक विश्लेषण तथा प्रकाशन शाखा
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित तथ्यांक तथा सूचनाहरु अद्यावधिक गराई प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
- शाखाको प्रगति विवरण तयार गरी सुपरिवेक्षक समक्ष पेश गर्ने,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयमा अध्ययन अनुसन्धान कार्यमा सहजीकरण गर्ने,

- लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट संचालित गतिविधिहरू र महिला तथा बालबालिकासंग सम्बन्धित लेख रचनाहरू संकलन गरी सशक्तिकरण पत्रिका प्रकाशन कार्य,
- मन्त्रालयको पुस्तकालयलाई अद्यावधिक गराउने,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

उ. राष्ट्रपति महिला सशक्तीकरण परियोजना

- शाखासँग सम्बन्धित नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
- दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई हवाई उद्धार गरी तोकिएका पायक पर्ने निर्दिष्ट अस्पतालमा पुऱ्याउने व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,
- दुर्गम क्षेत्रका ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको हवाई उद्धार तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन एवं सम्पर्क,समन्वय सम्बन्धी कार्य ,
- शाखासँग सम्बन्धित विषयहरूमा विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त पत्रको जवाफदेहिता तथा पत्राचार सम्बन्धी कार्य,
- शाखाको प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने सम्बन्धी कार्य,
- शाखामा कार्यरत आफु मातहतका कर्मचारीको सुपरिवेक्षक भई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादन भएका मुख्यमुख्य- विषयको सूचना मन्त्रालयका प्रवक्तालाई उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियारवालाले दिएको निर्देशन अनुसारको कार्य,
- प्रत्यायोजित अधिकार अनुसारको कार्य,

घ. मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

नेपाल सरकार(कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिमका कार्यक्षेत्र सम्बद्ध तथा प्रचलित कानूनहरुद्वारा तोकिएका कार्यहरुसँग सम्बन्धित सेवाहरु ।

ड. सेवा प्रदान गर्ने मन्त्रालयका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाविष्ट विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका महाशाखा/शाखाहरुको प्रबन्ध गरिएको छ ।

क्र.सं.	महाशाखा, शाखा	जिम्मेवार अधिकारी	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
१.	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय	सचिव	सुमनराज अर्याल
२.	प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	इन्दु घिमिरे
	कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	चिरन्जीवी भण्डारी
	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	जीवन प्रकाश मोहत्रा
	नीति योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	सम्झना देवकोटा
	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	सम्झना खनाल
	बाल संरक्षण तथा विकास शाखा	उपसचिव	सविता अर्याल
३.	महिला सशक्तिकरण महाशाखा	सहसचिव	आभा श्रेष्ठ कर्ण
	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा	उपसचिव	मिना पौडेल
	महिला विकास तथा मूलप्रवाहिकरण शाखा	उपसचिव	ममता बास्तेला
	लैंगिक हिंसा निवारण शाखा	उपसचिव	ममता विष्ट
	तथ्यांक विक्षेपण तथा प्रकाशन शाखा	उपसचिव	रामहरी गैह्रे
४.	समाज कल्याण तथा संघ संस्था समन्वय महाशाखा	सहसचिव	रामकृष्ण लामिछाने
	ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा	उपसचिव	विनोद कुमार दाहाल
	अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा	उपसचिव	जमुना मिश्र
	संघ संथा समन्वय शाखा	उपसचिव	इन्दिरा आचार्य

च. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

१. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर:

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ४ बमोजिमको दस्तुर ।

२. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि:

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र तथा सोही बमोजिम ।

छ. निवेदन उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त निवेदन/उजुरीहरू जिम्मेवार अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारवाहीका लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट प्रचलित कानून एवं स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइने ।

ज. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव, श्री सुमनराज अर्याल, सम्पर्क नम्बर: ४२००४०८

झ. दोस्रो त्रैमासिकमा सम्पादन भएका मुख्य कार्यहरूको विवरण

१. तथ्यांक विश्लेषण तथा प्रकाशन शाखा

- सरकारी क्याम्पसमा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत १० जना विद्यार्थीहरूलाई शोधपत्रको लागि सहभागी गराउने सम्बन्धी सहयोग कार्यक्रमका लागि राष्ट्रिय दैनिक गोरखापत्र, मन्त्रालयको वेबसाईट तथा सूचना पाटीमार्फत ३० दिने सूचना प्रकाशन गरिएको
- लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक प्रति सामाजिक विभेद हटाउन सचेतनामूलक कार्यक्रम गोरखा जिल्लामा सञ्चालन गरिएको
- सामाजिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन सम्बन्धी स्थानीय तहको क्षमता विकासका लागि अभिमूखिकरण कार्यक्रम झापा र मोरङ जिल्लामा सञ्चालन गरिएको ।

२. राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम समन्वय ईकाई

क्र.सं.	विवरण	जना
१	२०७५।७६	२६
२	२०७६।७७	८७
३	२०७७।७८	१०३
४	२०७८।७९	१६९
५	२०७९।८०	१६७
	गत आ.व. सम्म	५५२
	चालु आ.व. सम्म	८३

	२०८०।०९।२९ सम्म जम्मा उद्धार	६३५
	चालु आ.व. पुस महिना सम्मको उद्धार	७८

३. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

क्र. सं.	विवरण	संख्या
१.	कानूनको मस्यौदा तयार/परिमार्जन गरेको	१. पुनःस्थापना केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० तर्जुमा , २. संस्थागत अनुदान सम्बन्धी मापदण्ड , , २०८० को मस्यौदा परिमार्जन ३. राष्ट्रपति सम्मुन्नति पुरस्कार वितरण कार्यविधि , २०८० तर्जुमा , ४. समाज कल्याण ऐन २०४९ लाई , केही नेपाल ऐनको मस्यौदामा समावेश गर्नको लागि सो ऐनको मस्यौदा तयार गरी कानून मन्त्रालय पठाईएको ।
२.	पत्राचार (फैसला कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित र अन्य विषय समेत)	५
३.	विभिन्न महाशाखामा राय उपलब्ध गराईएको	२
४.	लिखित जवाफ	५

४. संघ संस्था समन्वय महाशाखा

क्र.सं.	कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धी
1	अपरियोजना .स.स.गै. सहजिकरण बैठक व्यवस्थापन	अपरियोजना सहजिकरण .स.स.गै. समितिको १५ वटा बैठक बसी मन्त्रालयमा प्राप्त संस्थाहरुको १६ वटा परियोजना सम्झौता र ९ वटा साधारण सम्झौताको बारेमा छलफल भएको

क्र.स.	महिना	मन्त्रालयमा प्राप्त		समाज कल्याण परिषदमा सहमति		अ.गै.स.स. परियोजना सहजिकरण समितिको बैठक संख्या	कार्य सहमति सिफारिस	श्रम स्वीकृति सिफारिस	गैर पर्यटकीय प्रवेशाज्ञा	आयात इजाजत सिफारिस	अ.गै.स.स.परियोजनाको अनुगमन	कैफियत
		साधारण सम्झौता	क्र	साधारण सम्झौता	परियोजना सम्झौता							
१	कार्तिक	३	११	०	०	२	२	०	०	१	०	
२	मंसिर	४	३	०	१	६	४	३	१	१	०	
३	पुस	२	२	२	२	७	६	३	४	१	०	१ वटा भन्सार महसुल
कुल जम्मा:		९	१६	२	३	१५	१२	६	५	३	०	१

५. महिला विकास तथा लैंगिक मूलप्रवाहिकरण शाखा

क्र.स.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	प्रगति	कैफियत
१	अन्तराष्ट्रिय, राष्ट्रिय संघ संस्था तथा निकायहरूसँग समन्वय बैठक	UN Women र UNFPA सँग १/१ वटा बैठक सम्पन्न भएको	
२	अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुरूप (CEDAW, BPFPA, UPR, UNESCAP लगायत) अनुरूप समय/ समयमा पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन छुपाई	CEDAW को सातौं आवाधिक प्रतिवेदनको नेपालीमा अनुवाद गर्ने कार्य सम्पन्न भएको	
३	लैंगिक सम्पर्क व्यक्तिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम	सर्वे संघीय मन्त्रालय तथा संवैधानिक आयोगका लैंगिक सम्पर्क व्यक्तिहरूको लागि एक दिने क्षमता विकास तथा अभिमूखीकरण कार्यक्रम काठमाडौंमा सम्पन्न भएको	
४	संघीय मन्त्रालयको Gender Audit गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको नीति, बजेट, कार्यक्रमा तथा अनुगमन मूल्यङ्कनमा आधारित भएर लैंगिक परिक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भई प्रतिवेदन तयार पारिएको	

५	BPFA/ CEDAWकार्यान्वयन कार्ययोजना तर्जुमा	CEDAW/BPFA को दोस्रो राष्ट्रिय कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मस्यौदा तयारी गर्न गठित समितिले मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गरेको	
६	महिलाको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाहरूको प्रोफाइल तयार गर्ने।	प्रोफायल तयारीको लागि परामर्शदाता छनौट तथा सम्झौता भई कार्य भइरहेको	
७	राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीति २०७७ र राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीतिको कार्यान्वयन कार्ययोजनाको प्रचार गर्ने साथै CEDAW को निष्कर्ष सुझावको अभिमुखीकरण कार्यक्रम	कोशी प्रदेशको विराटनगरमा प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय, अन्य सरोकारवला मन्त्रालय, मोरङ जिल्लाका विभिन्न पालिकाका जनप्रतिनिधि र महिला, बालबालिका शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरू तथा विभिन्न सरोकारवला संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागितामा १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको	

६. नीति, योजना तथा अनुगमन शाखा

- वर्तमान सरकार गठन भएपश्चातका २०७९ पुस १० देखि २०८० मंसिर २० सम्मको प्रगति प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।
- मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान उप समिति र समितिको बैठक सम्पन्न गरिएको।
- आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा सम्बन्धी छलफल कार्यक्रम धुलिखेलमा सम्पन्न गरिएको।
- सशर्त अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० स्वीकृत भई अनुदान सम्बन्धी १५ दिने सूचना प्रकाशन गरिएको।
- विभिन्न कार्यालय/मन्त्रालय/निकायमा पत्राचार गरिएको।

७. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण शाखा

क्र.सं.	कार्यक्रम	प्रगति	कैफियत
१	पालेमो प्रोटोकलको कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय नीति/ऐन/नियमावली/कार्ययोजना तर्जुमा/परिमार्जन (अन्तर्क्रिया, गोष्ठी र छलफल समेत)	<ul style="list-style-type: none"> मानव बेचबिखन विरुद्धको राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजनाको मस्यौदा उपर मधेश प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र केन्द्र (काठमाडौं)मा अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको । प्रदेश र केन्द्रका सरोकारवाला तथा पीडित प्रभावितहरुबाट राय सुझाव संकलन । मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन २०६४ को संशोधन मस्यौदा समिति र मानव बेचबिखन विरुद्धको राष्ट्रिय नीति तर्जुमा समितिको बैठक सम्पन्न । 	
२	मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन	परामर्श सेवा खरीद गरी प्रतिवेदन प्रकाशनको लागि विवरण संकलन तथा मस्यौदा तयारी कार्य भईरहेको	

८. अपाङ्गता अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

- अगामी आ.व. २०८१/८२ को लागि वार्षिक कार्यक्रमको प्रारम्भिक खाँका तयारी गरेको ।
- अपाङ्गताको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न निकायहरु र विकास साझेदारसँग छलफल समन्वय गरेको ।
- सहाराविहिन एवम् संरक्षक नभएका पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई आवासीय पुनस्थापना: सेवासम्बन्धी कार्य गरेको ।
- मन्त्रालयमा दोभाषे सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गरेको ।
- झापा र गोरखा जिल्लामा गरी २ वटा सचेतनामुलक कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- CRPD को मस्यौदा प्रतिवेदन तयारीको लागि प्राविधिक र निर्देशन समितिमा छलफल कार्य भइरहेको ।
- संघीय मन्त्रालयहरुको भौतिक संरचनाको पहुँचयुक्त परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यका लागि कार्यक्षेत्रगत शर्त (TOR) को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको ३२ औँ अन्तराष्ट्रिय दिवस सम्पन्न भएको ।

- झापा र गोरखा जिल्लामा गरी २ वटा स्थानीय तह र ३ वटा संस्थाहरूको अनुगमन कार्य सम्पन्न भएको ।
- सशर्त अनुदान पुनः स्थापना केन्द्र
- सहायक सामग्री उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम र अपाङ्गता सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम संचालनका लागि बजेट अख्तियारी पठाउने कार्य गरेको ।
- अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनः स्थापना साझेदारी कार्यक्रम संचालनको लागि:सम्बन्धित प्रदेशमा बजेट अख्तियारी पठाउने सम्बन्धमा कार्य गरेको ।

९. बाल संरक्षण तथा विकास शाखा

- एष्ट्रोनोमि सोसाईटिको अनुरोधमा चाईनामा सम्पन्न हुने ओलम्पिकमा भाग लिन जाने १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूलाई अनुमति प्रदान गरिएको ।
- बाल सेवा आत्रम भरतपुरको निवेदन अनुसार भारतको आन्द्र प्रदेशमा भाग लिन जाने अनुमति प्रदान गरिएको ।
- बाल सुधार गृहमा रहेका १८ वर्ष माथिका बालबालिकालाई बाँकेको नौबस्तामा स्थान्तरण गर्न प्रकृयाका लागि विनियोजित बजेटको विवरण तयार गरि योजना शाखामा पठाइएको ।
- USAID को म्या थपका लागि अर्थले मागेको राय उपलब्ध गराउने प्रकृया अगाडी बढेको ।
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगलाई बाल सुधार गृह सम्बन्धी राय उपलब्ध गराइएको ।
- बाल सुधार गृह संचालनमा देखिएका समस्याहरूको बारेमा सरोकारवालासँगको बैठक संचालन ।
- बालबालिका सम्बन्धी ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम बाल कोषको बैठक सम्पन्न ।
- बाल उद्यानको मापदण्डको TOR बनाइएको ।
- दिवा शिशुस्याहार केन्द्रको सुपरिवेक्षण समितिको बैठक सम्पन्न गरेको ।
- बाल कोषमा रकम जम्मा भएको ।
- दिवा शिशु स्याहार केन्द्र (सिंहरदबार ललितपुर) युसेप नेपाललाई त्रैमासिक अनुदान रकम उपलब्ध गाइएको ।
- बालविवाह अन्त सम्बन्धी रणनीतिक मस्यौदा उपर छलफल कार्यक्रम सम्पन्न ।
- बाल सुधार गृहमा रहेका बालबालिकाको कसुर अनुसारको वर्गिकरण विवरण तयार ।
- सिमा केसी लगायतले माग गरेको बालबालिकाको विवरण सम्बन्धी सुचना उपलब्ध गराइएको ।
- बाल सुधार गृह शिक्षाको व्यवस्थाको लागि शिक्षा मन्त्रालयमा तथा बाल सुधार गृहलाई परिपत्र गरिएको ।
- बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ र बालबालिका सम्बन्धी नियमावली २०७८ को संशोधन सम्बन्धी गठित समितिको बैठक सम्पन्न ।
- बाल सुधार गृह पार्सालाई बाल स्थानान्तरण सम्बन्धी पत्राचार गरिएको ।

- शहरी विकाश विभाग संघीय आयोजना इकाइलाई मर्मत खर्च सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराइएको।
- राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषदलाई प्रधानमन्त्री कार्यालयबाट प्राप्त निवेदन कार्यान्वयनका लागि परिपत्र गरिएको।
- दैनिक रूपमा सम्पन्न गर्नुपर्ने कामहरू नियमित रूपमा सम्पन्न गरिइएको।

१०. ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण शाखा

क्रस.	कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धी
१.	ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने ज्येष्ठ नागरिक तथा संस्थालाई प्रोत्साहन तथा सम्मान कार्यक्रम	१ संस्था र १ व्यक्तिलाई पुरस्कृत गरिएको
२	ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र दिवा सेवा केन्द्र स्थापना र संचालन	अन्तर सरकारी अख्तियारीका लागि अर्थ मन्त्रालयमा पत्राचार गरिएको
३	ज्येष्ठ नागरिक भवन निर्माणदेवीघाट), नुवाकोट र देवघाट तनहुँ	स्थानीय तहमा अख्तियारी प्रदान गरिएको

११. लैङ्गिक हिंसा निवारण शाखा

- Male Leader Networking को गठन गरी लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा परिचालन गरिएको
- हिंसा पीडित महिला तथा किशोरीहरूलाई सुरक्षित रूपमा पुनर्स्थापना गर्न राष्ट्रियस्तरको दीर्घकालीन पुनर्स्थापना केन्द्र मंगला सहाना कार्यक्रम संचालनका लागि सेवाप्रदायक संस्था छनौट कार्य pmo को e-biding प्रणाली मार्फत Alleviate Poverty Empowering Women in Rural Areas of Nepal, छनौट भई पुनर्स्थापना केन्द्र संचालनमा रहेको ।
- पुनर्स्थापना केन्द्र (safe house) संचालन निर्देशिका मापदण्ड निर्माण कार्य समितिले सेवा केन्द्रको / अन्तिमा मस्यौदा निर्माण गरेको ।
- लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियानको अवसरमा विभिन्न सरोकारवाल निकायको समन्वय र सहकार्यमा लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान मनाइएको ।

१२. आर्थिक प्रशासन शाखा

- विभिन्न शाखाबाट अनुदान निकाशाका लागि आएका सिफारिस अनुसार सम्बन्धित संस्थाहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराइएको।
- विभिन्न शाखाहरूसँग सम्बन्धित विषयमा माग भएको आर्थिक राय उपलब्ध गराइएको।
- स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट परिधि भित्र रही नियमानुसार पेश हुन आएका विलहरूको भुक्तानी गरिएको।
- बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्यक्रम अगाडी बढाइएको।
- आर्थिक कारोबारसँग सम्बन्धित मासिक प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गरिएको।

१३. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- माननिय मन्त्रिज्यूको वैदेशिक भ्रमण स्विकृतीको लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयमा प्रस्ताव पठाइएको।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा छानविन प्रतिवेदनहरू उपलब्ध गराइएको।
- महिला तथा बालबालिका विभाग ललितपुर पुल्चोक ललितपुरमा करारमा रहेका कर्मचारीको म्याद थप गरिएको
- जिन्सी मालसामान उपलब्ध गराउनका दरभाउपत्र उपलब्ध गराउनका लागि मन्त्रालयमा सुचिकृत कम्पनीहरूलाई पत्राचार गरिएको।
- शाखा अधिकृत सविन वाग्ले र लेखा अधिकृत श्री गायत्री पौडेल एशियाली विकास बैंकको सहयोगमा सञ्चालनमा रहेको महिला समुत्थान परियोजना अन्तर्गतको कार्यक्रममा सेमिनारमा पठाइएको
- यस शाखाको वार्षिक कार्यक्रमबाट बाल सुधार गृह नौबस्ता नेपालगञ्जको कार्यालय सञ्चालनको लागि बजेट रकमान्तर गरिएको।
- यस मन्त्रालयका ह.स.चा. श्री गोपाल प्रसाद भट्टराई ज्यूलाई अनिवार्य अवकाश पत्र दिई पठाइएको।
- विभिन्न कार्यालय तथा संस्थाबाट तथा व्यक्तिहरूबाट माग भई आएका सुचना उपलब्ध गराइएको।
- जिन्सी मालसामान उपलब्ध गराउने प्रयोजनका लागि दरभाउपत्र उपलब्ध गराउन मन्त्रालयमा सुचिकृत कम्पनीहरूलाई पत्राचार गरिएको।
- प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा प्रस्ताव पठाइएको।
- शाखाको त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गरी योजना शाखामा पठाइएको।
- विभिन्न कार्यालय संघसंस्थाबाट तथा व्यक्तिहरूबाट माग भएका सुचनाहरू उपलब्ध गराइएको।
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा छानविन प्रतिवेदनहरू उपलब्ध गराइएको।
- संघिय मामिला तथा समान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कर्मचारी विवरण पठाइएको।
- मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारिहरूको शाखा तथा जिम्मेवारी हेरफेर गरिएको।

- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग बाट प्राप्त उजुरीहरुको सम्बन्धमा छानविन गर्नका लागि छानविन समिति गठन गरिएको ।
- बाल सुधार गृह हेटौँडामा शाखा अधिकृत श्री सविन वाग्लेलाई पदस्थापन गरिएको ।
- समाज कल्याण केन्द्र पशुपति वृद्धाश्रम मा कार्यरत श्री दुर्गा देवीको २ आर्थिक वर्षको कार्य सम्पादन मूल्यांकन पठाइएको ।
- GBU RCC orientation को लागि विभिन्न कार्यलयबाट कर्मचारी आमन्त्रण गरिएको ।
- दैनिक रूपमा करिब १०० जना भन्दा बढिलाई गेट पास उपलब्ध गराइएको ।
- प्रशासन सम्बन्धी अन्य नियमित कार्यहरु भईरहेको ।

ज. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद:-

कार्यालय प्रमुखको नाम र सम्पर्क नम्बर:-

सुमनराज अर्याल
सचिव
सम्पर्क नं.-४२००४०८

प्रवक्ताको नाम र सम्पर्क नम्बर:-

इन्दु घिमिरे
सहसचिव/प्रवक्ता
सम्पर्क नं.-४२००५०१

सूचना अधिकारीको नाम र सम्पर्क नम्बर:-

चिरन्जीवी भण्डारी
उपसचिव/सूचना अधिकारी
सम्पर्क नं.-४२०००८२

मन्त्रालयको वेबसाइट:- www.mowcsc.gov.np, email-info@mowcsc.gov.np

ट. राष्ट्रिय कार्ययोजना, ऐन, नियम, रणनीति, कार्यविधि, मापदण्ड तथा निर्देशिका:

१. राष्ट्रिय कार्ययोजनाहरू

- राष्ट्रिय बाल बालबालिका नीति, २०८०
- अपाङ्गता भएका ब्यक्ति सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०८०
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी कार्ययोजना, २०६२
- महिलाविरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धि (CEDAW) कार्यान्वयनको लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६०
- लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको (बेइजिङ्ग कार्ययोजना) राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६१
- मानव बेचबिखन विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरूको बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६८
- राष्ट्रिय लैङ्गिक समानता नीति २०७७ को कार्यान्वयन कार्ययोजना २०८०
- मानव बेचबिखन विशेष गरी महिला तथा बालबालिकाहरूको बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६८
- अपाङ्गता सम्बन्धी १० वर्षे राष्ट्रिय नीति तथा कार्ययोजना (२०७३-२०८२)
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम १० वर्षे रणनीति योजना, २०७५
- महिला, उद्यमशिलता विकास र वित्तीय पहुँच सम्बन्धि अवधारणा, २०७५

२. ऐन, निर्देशिका, रणनीति, कार्यविधि तथा मापदण्डहरू

बालबालिका सम्बन्धी

- बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
- बालबालिका सम्बन्धी नियमावली, २०७८
- आपत्कालिन बाल उद्धार कोषनियमावली (सञ्चालन), २०६७
- बाल विवाह अन्त्यको लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७२
- सडक बालबालिकाको व्यवस्थापन मार्गदर्शन, २०७२
- सिंहदरबार परिसर भित्र निजामती कर्मचारीका शिशुहरूको लागि संचालित दिवा शिशुस्याहार केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०७१
- बालविवाह विरुद्ध कार्यक्रम संचालन खर्च कार्यविधि, २०७५
- सडक बालबालिकाको व्यवस्थापन खर्च कार्यविधि, २०७५
- बालगृहसंचालन कार्यविधि, २०७५
- बाल संरक्षण आर्थिक राहत सहयोग, कार्यविधि, २०७६

- आवासीय बालगृह सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०६९
- सडक बालबालिका उद्धार संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी एकिकृत कार्यविधि, २०७६
- बाल हेल्पलाइन नम्बर १०९८ सञ्चालन कार्यविधि, २०७६
- बालबालिका खोजतलास नम्बर १०४ सञ्चालन निर्देशिका, २०७६
- सृजनशील बाल प्रतिभा प्रोत्साहन कार्यविधि, २०७७

महिला सम्बन्धी

- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार ऐन (नियन्त्रण), २०६४
- घरेलु हिंसा ऐन (जायकसूर र स), २०६६
- कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार ऐन (नियन्त्रण), २०७१
- बोक्सी आरोप (कसुर र सजाय) ऐन, २०७२
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियमावली (नियन्त्रण), २०६५
- एकल महिला सुरक्षा कोष नियमावली, २०७०
- एकल महिला सुरक्षा कोष (सञ्चालन) नियमावली (पहिलो शंशोधन), २०७६
- लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नियमावली (सञ्चालन), २०६७
- छाउपडी प्रथा उन्मुलन निर्देशिका, २०६४
- पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका (पहिलो शंशोधन), २०७२
- पुनर्स्थापना कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०६८
- मानव बेचबिखन विरुद्धको अभियानमा संलग्न सरोकारहरूका लागि मनोसामाजिक मनोविमर्श निर्देशिका, २०६८
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारबाट पिडित र प्रभावितहरूको हेरचाह तथा संरक्षणका लागि राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड, २०६४
- मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्धको राष्ट्रिय समितिको सदस्य छनौट मापदण्ड, २०७४
- श्रमजीवी महिलाहरूप्रति डान्स रेष्टुरेन्ट, डान्सबार जस्ता कार्यस्थलमा हुने यौन उत्पिडन नियन्त्रण गर्न जारी गरिएको निर्देशिका, २०६५
- एकल महिला सुरक्षा कोष सञ्चालन मापदण्ड, २०७१
- लैङ्गिक हिंसा अन्त्यको लागि पुरुष सञ्चाल (Male Leader Network) परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- लैङ्गिक हिंसा पीडितको तत्काल उद्धार, राहत न्यायमा पहुँच तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७६
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७४
- राष्ट्रपति महिला उत्थान जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५

- दुर्गम क्षेत्रमा ज्यान जोखिममा परेका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूका लागि हवाई उद्धारसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- राष्ट्रपति महिला उत्थान बहुआयमिक नमुना ग्राम स्थापना, सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको कार्यक्षेत्रगत शर्त, २०७५
- मानव बेचबिखन विरुद्धको स्थानीय समिति(गठन तथा परिचालन निर्देशिका) , २०७०
- अल्पकालिन सेवा केन्द्रको नमुना कार्यक्षेत्रगत शर्त (Terms of Reference), २०७४
- दिर्घकालिन मंगलासहाना पुनस्थापना केन्द्र स्थापना सम्बन्धी कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू, २०७५
- जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७७
- महिला उद्दमशीलता सहजीकरण केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०७७
- महिला उद्दमशीलता विकास वित्तिय पहुँच टेवा पुँजी र प्रविधि सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७
- महिलाद्वारा उत्पाडित सामग्रीको प्रदर्शनी सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७
- राष्ट्रपति महिला उद्दमी समुन्नती पुरस्कार छनौट मापदण्ड, २०७७
- हातैमा उद्दम मोवाईल एप्स निर्माण तथा संचालन मापदण्ड, २०७७
- राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम बहुआयमिक नमूना ग्राम अवधारणा पत्र, २०७७

अपाङ्गता भएका व्यक्ति सम्बन्धी

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०७४
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी नियमावली, २०७७
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि (नमूना), २०७५
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि पहुँचयुक्त भौतिक संरचना तथा सञ्चार सेवा निर्देशिका, २०६९
- अपाङ्गता सम्बन्धी सूचना तथा सहयोगी कक्ष संचालन सम्बन्धी कार्यविधि (हेल्पडेक्स), २०७१
- सी.आर.बी कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि संस्था छनौट सम्बन्धी मापदण्ड, २०७१
- सी. आर.बी कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी खर्च विधि, २०७२
- पूर्ण अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि आवासीय पुनस्थापना केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०७२
- सार्वजनिक एवं सेवा प्रदायक संस्था बीचको साझेदारीमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आवासीय पुनस्थापना सेवा सञ्चालन विधि, २०७२
- प्रदेशस्तरमा अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी सर्शत अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन २०७७
- ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थालाई स्थानीय तह मार्फत अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी

- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी ऐन, २०६३
- ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
- ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्योपचार सेवा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०६१
- ज्येष्ठ नागरिक राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०६२
- ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र - वितरण निर्देशिका, २०७४
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाले स्थानीय तहमार्फत उपलब्ध गराउने अनुदान सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७५
- केन्द्रीय ज्येष्ठ नागरिक समितिमा सदस्यको मनोनयन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५
- ज्येष्ठ नागरिक अपांगता भएका व्यक्ति महिला र बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थालाई स्थानीय तह मार्फत अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ज्येष्ठ नागरिक सेवा तथा मिलन केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७६
- प्रदेशमा ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता नागरिक ग्राम स्थापना अनुदान रकम सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६
- ज्येष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र स्थापना गर्न स्थानीय तहको छनौट तथा केन्द्र संचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७

अन्य

- स्थानीय तहमा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांगता विषय हेर्ने कर्मचारीको नमूना कार्यविवरण
- स्थानीय तहमा सञ्चालन गरिने महिला विकास कार्यक्रमको परिचय, उद्देश्य र कार्यान्वयन विधि